

Albanië,

Guesthouse Aleksander

In de herfst van 2023 maakten we een reis door de Balkan met als eindbestemming Albanie. Dat maakte veel indruk op ons, met name de gastvrijheid die we ondervonden in Guesthouse Aleksander,

Omdat er in Albanië geen huisnummers bestaan en er hier in deze streek zelfs geen straatnamen zijn (alleen maar de naam van de wijk), melden we ons bij een tankstation en daar wordt alles vlotjes geregeld. Alle Albaniërs die we getroffen hebben, zijn bijzonder gastvrij, ongelofelijk behulpzaam en allemaal even aardig. Een neef heeft een telefoon – er wordt gebeld – de eigenaar regelt zijn zootje op een kruispunt – en de kleine Aleksander (die nog op de lagere school zit) dirigeert ons het keienpadje op naar een blauw hek: daar is guesthouse Aleksander. Ook weer geregeld.

's Avonds krijgen we een inkijkje in het leven in Albanië toen Enver Hoxha er nog wel de scepter zwaaide, want guesthouse Aleksander is een meer-generatie-huis. Opa schuift aan bij het aperitief op ons terras. Hij zat in het leger onder Hoxha. Hij is 25 jaar in de bergen gelegerd geweest, op de uitkijk voor de vijand (het Westen) die nooit kwam. Daarom liet hij meer dan 170.000 bunkers bouwen in het land, die er over duizend jaar ongetwijfeld nog steeds staan, want ze hebben metersdikke muren. We bezochten de ondergrondse vesting van Hoxha (en zijn regering) in Tirana, Bunkart 1, een atoomschuilkelder van dorpsformaat. Er zijn meer dan 100 kamers, een bioscoopzaal, een vergaderzaal en een paar winkeltjes. Het is er afschuwelijk. En dus vooral voor de bevolking, altijd moest je op je hoede zijn voor (verklikkers van) de geheime dienst.

Toen Hoxha doodging in 1986 en zijn opvolger de vernieuwingsbeweging van Oost-Europa niet meer kon tegenhouden, werd hij ontslagen. Hij was meteen niet alleen zijn baan, maar ook zijn spaargeld, zijn huis en zijn grond kwijt. Gelukkig had zijn vrouw nog een lapje, waarop ze tomaten konden verbouwen die ze op de markt konden verkopen. Een uur lopen, de tomaten op de rug. Dit gaat allemaal in het Albanees en Google-translate en gelukkig ook af en toe met hulp van zoon Genti, die nu gids is voor toeristen, maar voordat het toerisme op gang raakte in zes verschillende

Europese landen in diverse beroepen gewerkt heeft. Hij was stukadoor, tomatenkweker, ober, schapenherder en olijfboer. Aleksander is de toekomst, zeggen ze. Ze verdienen het zo heel erg.

Het ontbijt is niet inbegrepen, althans dat stond in de omschrijving van guesthouse Aleksander op booking.com. Maar als we ons yoghurtje net opgelepeld hebben, komt oma ontsteld aanrennen: ze heeft ons ontbijt klaar! En zo verschijnt er een versgebakken pastei van schapenkaas, ei en tomaat, Turkse koffie, zelfgebakken koekjes, druivengelei, verrukkelijke verse vijgen en twee enorme granaatappels. Omdat we het echt niet allemaal op kunnen eten, krijgen we het mee in een plastic bakje waar ooit ijs in gezeten heeft. Voor straks. Guesthouse Aleksander, om nooit meer te vergeten.